

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Éves díj	VIÉKOR	VIÉKOR
12 korona	20 korona	
6 " "	10 " "	
3 " "	5 " "	
1 " "	2 " "	

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó és tulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltébb arszámitas mellett vétetnek fe

Allami tisztviselők.

— És általában; tisztviselők. —

Debreczen jul. 16.

Jelent egy fényes rangot s az alá-
szemérmesen elburkolt nagy nyomoruságot.
Jelent lélekölő munkát, a kétágu toll-
nak zaklatott perczegését s a toll két ága
éles, az egyik ága a közönség elevenjébe
vághat, a másik az államéba vagy váro-
sába, szóval azéba, akinek urasága alatt
a tisztviselő dolgozik. Jelent tehát egy
mindig éber lelkiismeretet és becsületet.
mely a kétélű tollat okosan s igazságosan
vezeti.

Jelenti annak a munkáskérdés-fo-
galma alá tartozó szociális osztály ak
legmodernebb típusát, mely Róma rab-
szolga-lázadásától kezdve a jelenkor mun-
kásmozgalmáig egy vagy más módon min-
dig az igazság jegyében kereste a méltá-
nyosságot s mindig hiába.

Ennek az osztálynak anyagi termé-
szeti bajairól nagyon sokat lehetne írni,
de vannak magyarabb szempontok, me-
lyek a toll őszinteségének és mindent meg-
mondó közlékenységének gátat szabnak s
nem engedik az intim részleteket piacra
vinni.

Ez az osztály szegénységét méltóság-
gal viseli, izlése és intelgenziája irtózik
attól, hogy utszéli koldusként, vagy ko-
médiás ripacsaként sebeit mutogatva rimán-

kodja ki a szájalmat magának és pláne
attól, hogy ebből vesse meg megélhetésé-
nek üzleti ágát.

Az ország igazgatási, nevelési, tör-
vénykezési stb. dolgainak intézésére minő-
sített s alkalmazott férfiak, kiknek légiója
ezer és ezer, intelligens önmegtartóztatás-
sal viselik sorsukat s nyelik el a folyto-
nos reményre jövő csalódások keserü-
ségeit.

Semmi sem tiszteletreméltóbb és meg-
indítóbb, mint ez a magatartás.

És becsületbelibb tartozása nincs a
nemzetnek, mint hogy saját ügyvezető
tisztjeit ez állapotukban s e magatartásu-
kért meghonoralja.

Akik a nemzet sorsának intézésében
a felső fórumokon állnak, tapasztalhatják,
mily odaadó szimpátiával fogadja az egész
nemzet a tisztviselők mozgalmát. Velők
érez, oldalukon áll, kórusukhoz szegődik
s velők együtt segít erőt lehelni az ő
szózatukba.

Nem mesterséges ez a mozgalom, —
ellenálhatlan erővel és hatalommal tört az
ki az elszorult szivekből s megnyilatkozási
formáiban is oly tisztességes, komoly,
őszinte, amilyent csak ettől az osztálytól
várni lehetett.

Nem lehet ezt a forongó tüzet el-
nyomni egy egy nyilatkozat hideg zuha-
nyával, a zuhanynak cseppjei az izzó pa-

rázsra hullva csak élesztik a tüzet s ugy
lehet, hogy lángra is lobbantják.

Az adóemelés réme sem alkalmas
arra, hogy a nemzet visszariadjon a segi-
téstől.

Ebben a szegény országban nem le-
het olyan cikkhez nyulni, amelyikből a
vámot előbb már ki nem vette volna
polipszerű adórendszerével az állam. Épen
csak a levegő és a víz szabad még egye-
lőre, de már az utóbbiból a szoldaviz és
az ásványviz adót visel s csak idő kér-
dése, hogy a mezei és falusi kutak is
mikor lesznek pénzügyőri pecsétellátva.

Mindezeket az adókat fizetjük vala-
mennyien. Az az osztály azonban, mely-
hez a tisztviselők is tartoznak, ez adókon
kívül visel még egy óriási adót, melyhez
szellemi kiválósága s lelki nobilitása révén
jut: a társadalmi adózást.

A közjótékonyág és társadalmi együtt
lét százfejtű igényéből eredő ez az adó
összegében talán túlhaladja az állam és
a városok adóját s oly szükséglet ez az
intelligens emberre, mint a tisztességes
ruha, melyet háztartása husszámlájának
rovására is elő kell teremnie.

De tartózkodunk attól az uttól, mely
a részletekhez vezet. A kérdés a maga
nagyságában és egységében áll előttünk,
igy kell azt elbirálnunk.

Ha más mód nem kínálkozik arra,
hogy révbe huzza a bajokkal megrakott

Tárcza.

Tolongó . . .

Tolongó tellegek
Suhannak messze,
Látóhatár szélén
Ködsirba veszte.

S a tiszta égbolton
Sugárfény támad,
Eletet hirdetve
A nagy világnak.

Ne süss ragyogó nap,
Ne hints fényt reám:
Orök lenyugvásod,
Inkább áldanám!

V. Zoltán.

Ripacszkodásom.

(Képek a vándorszínészetéből.)

Közli: Kertész László.

2. közlemény.

Székely-Udvarhelytől-Gyergyó-Szárhegyig.

Reggeli 6 óra volt, mikor megérkeztem
Udvarhelyre. A czók — mókomat a kapusnál
hagytam, magam pedig szekér után láttam.
Alkalmi szekeretakartam fogad ni, mivel ez
elsőbb.

A vásártéren kérdezősködtem Gyer-
gyóba való szekeres után, de nem volt egy-
sem. (Az ottani székely Gyergyó vidékét nem

számítja Csik megyéhez ép úgy, mint Erdélyt
sem Magyarországhoz. A Csik megyébe va-
lók, kivéve Gyergyó kerekességét, »csikiak«, a
Csik megye többi székébe, tehát Gyergyóba
valók a »gyergyóiak.« Épen így ez is: En-
gem például magyarországinak nevez, ön-
magát pedig erdélyországi. Mondja tehát a
székely: Magyarország, Erdélyország, Csik-
ország meg Gyergyó kerekége.)

Szóval gyergyói szekér nem volt a vá-
sárban.

— Már most mit tegyek? Direkt sze-
keret fogadni méreg drága lesz, talán még
3—4 forintot is el kér valamelyik székely
góbé. — Monologizáltam magamban. — Mert
ilyen a székely. Ha szivességet kérek tőle,
az életét is ideadja, de ha pénzért kérek
valamit, akkor megsujuz, mint két örmény,
pedig ezek is értik a maguk dolgát. Olyan
szivességet meg csak nem kérhetek, mikor
Szárhegy oda mintegy 65 kilométernyire van
és még hozzá olyan hegyes ut, hogy eltart
10 óra hosszág jó lóval is.

Sokáig ácsorogtam össze, vissza a vásár
téren, sehol egy gyergyói. A csikiak meg egész
más uton járnak.

Mit tegyek?

— Eh! mindegy, akár mennyibe kerül,
de én már nem ácsorgom tovább.

Megszólítom az első szekeret, a kivel
találkoztam.

— Hallja bátyám? Mennyiért viszen el
Gyergyó-Szárhegyre? Magam vagyok, kicsi a
bátyum!

— 80 piczuláért!

— Mennyiért? — kérdém újra nem
ismervén ezt a pénzem. Előbb garasnak

gondoltam és már előre örültem, hogy ily
csekély előleget, két forintot kell majdan fel-
vennem.

— Hát nem tudja maga, hogy mennyi
ez a 80 piczula?

— Nem én!

— Osztan még is kaputba jár? No én
csak szegény harisnyás góbé vagyok, de any-
nyi pénzt nem tudna adni senki, hogy meg
nem tudnám számolni.

(Közbevetve mondom, hogy a székely
harisnya szó alatt magyar szabású, de zsinór-
talan daróc nadrágot ért.)

— Nem erre a vidékre való vagyok és
ezt a pénznemet nálunk nem ismerik, szól-
tam mentegetni akarván tudatlanságomat.

— Vagy úgy! — szól a székely, (a szé-
kely a »vagy« kötőszót »vajnak mondja hosz-
szan nyujtván az »a« t). — Akkor lehet, hogy
nem ismeri. Na nézzen ide.

Benyul a »harisnya« zsebébe és egy da-
rab 20 fillérest vesz ki.

— Na hát ez a piczula. Érti-e?

— Érteni értem; csak azt nem értem,
hogy hányat is kellene nekem ilyet adnom,
hogy Szárhegyre vigyen.

— Hányat?! Há' nyolczvanat!

— Nyolczvanat?! —

— Annyit!

— Az nyolcz forint lenne!

— Azt harisnyás ember is tudja. Ahhoz
nem kell kapuba járni.

— Enyje! Adta székely góbéja! Nem
elég hogy oly nagy árt szab, még hozz
gunyolódik is az emberrel, — mormogtam
magamban tovább haladva. — Na én renede

hajót, úgy attól sem kell visszaretenni, hogy magát az ijesztésre felemlített szörnyeteget, az adóemelést fogjuk eléje.

Végre is nem valami frivol vagy fénytűzési czélról van szó, a nemzet intelligenciájának derék-osztálya megérdemel annyi figyelmet és áldozatot, mint a krétai kérdés, a kínai expedíció, vagy a bosnyák vasutak ügye, hogy egyéb alsóbbrendűekről ne is szóljunk.

Sz. Gy.

— A Reichsrath — mint bécsi tudósítónk jelenti — hir szerint október második felében kezd meg újból működését. Szeptember 12 én a cseh tartománygyűlés gyűlése, amelyet október 1-én oszlatnak fel. A csehországi választások Mindenszentek körül lesznek.

— Le enczházak államosítása. A lelenczházak államosításának kérdése a megoldás stádiumába jut. Széll Kálmán kormányelnök az ez évi VIII. törvényczikk értelmében már meg is indította a tárgyalásokat az országos Fehérkereszt Egyesület által vezetett és a társadalom által fentartott vidéki lelenczházak államosítása érdekében. A tárgyalásokat Ruffly Pál országgyűlési képviselő, az állami menedékhelyek kormánybiztosa vezeti. A legelőször államosított vidéki lelenczház a szegedi lesz. Ruffly kormánybiztos két napig tárgyalta a szegedi hatóság kiküldöttjeivel. A tárgyalás eredményre vezetett, úgy hogy az államosítás még ez évben meg fog történni. Rövidesen államosítani fogja a kormány a többi vidéki lelenczházakat is.

Hazárdok.

Debreczen, jul 16.

Az egész világ a civilizációt esengi és folyvást hallunk s olvasunk himnuszokat, amelyek a haladásnak, a tökéletesedésnek felszöves mivoltát dicsőítik.

Leszek szelvé, ha 8 forintot kell felvennem kocsi. Hiszen egész hónapban sem igen keresek én meg a színésznél még egyszer annyit. Most már mihez fogjak?

Megszólított egy másik székelyt. Az meg 7 forintot kért. — Na csak így haladjatok! — gondolám — akkor a negyedik vagy ötödik majd elvisz 3-4 forintért.

Megszólított ismét egyet:

— 8 forint! — szól ez kurtán.

Eltévesztettem az irányt. Erre növekedik. Megyek hát a másik oldalra. Kérdem egytől:

— 8 forint!

Szóval egy óráig jártam, keltem. Megkérdeztem vagy 70 szekerest. Egyik 7 forintot mondott, másik 8 at.

— Már hiába minden! Ej! én nem mászkálok, alkudozom tovább, hanem a legelső 7 forintos atyafival befogatok és aztán menjünk! Aztán lesz, ahogy lesz. Elvégre is böhöm ember vagyok, vagy leszek.

Megszólított tehát nagy elszántam egy jóképű székely embert. Oreg volt. Gondolám! ezzel lehet alkudni.

Előadtam neki az ügyet, elhallgatván, hogy a többi szekeresek mennyit kértek.

— Hát ha délig vár szól az öreg — elviszem hat forintért. A nem lesz sok.

No! hála Istennek, csak hogy ez becsületes. Hanem azért lealkudtam belőle hamarosan egy koronát.

Kimentünk az indóházhoz. Elhozták a lomomat és felpakoltuk a szekére. Azután jó állást csináltunk; később otthagytuk a szekert és 6 dolga után látott én pedig a városba indultam, hogy megvizsgáljam ezt a székelyfőszékletet.

Pedig rájöttek már a gondolkodók, hogy az ugynevezett civilizáció, a hogy előttünk a maga valóságos formájában jelentkezik, nem egyértelmű az erkölcsök kétségtelen diadalával. Hisz a civilizáció növeli meg az ember igényeit, s minél jobban elpubul az ember a civilizáció áldásai által, annál mohóbban vágyik arra, hogy igényeit kielégíthesse.

Az ős ember tele volt vad indulatokkal, féktelenségekkel. Ellenségével minden lelkifurdalás nélkül elbánik. A vadember ma is megeszi agyonvert ellenfelét, a mi elég bestiális. De vajjon nem mindegy-e a dolog lényegére nézve, hogy nyílt harcban agyonbunkózza, torkon harapva vész el valaki; avagy körmönfont hunczutság, kapzsi és kérérlhetetlen anyagiasság, lelketlen verseny, szivtelen játékszenvedély stb., rántja-e ki alóla a talajt s kényszeríti arra, hogy elpusztuljon?

Hogy a civilizációért rajongni kell, ezen soha többé senki sem változtathat. Kinek is volna kedve visszakiváncolni a kőkorszakba, ha mindjárt is mutatni, hogy az emberben akkor csak a nyers durvaság volt nagyfokú, ellenben lelki romlottság tekintetében a civilizált világ jár sokkal elől?

Előre hát, folyvást azon az uton, a melyen mindenki számára jólétet, nyugalmat, megelégedést hirdetnek a kurtósok, ámbár vajmi kevesen érik el az emberi boldogságnak azt a hármast határát. Haladjunk a tökéletesedésben, a mi — akárhogy mérlegeljük is — nem az egymás iránt való minél nagyobb ragaszkodást és türelmet jelenti, hanem azt, hogy kitaláltuk a módját, — hogyan lehetnek finomra és legfinomabbá önző életfeltételeink. Hogy mindenki azért a finomsággért rászket: csuda-e? A könnyű,

Sohasem láttam még ily kisvárosban annyi diákot, mint itt van. Az egész város egy kis semmiség (ámbár usinos semmiség az igaz) és három közép iskolája van: egy református és egy katolikus főgymnázium és egy állami főreáliskola. Minden háza im peráns épület de különösen a reáliskola meg lepő nagyságával, másrészt szép modern be rendezéssel.

Szép épületek még! A megyeháza előtte a «Milleniumi emléke»-kel; Seminárium mely elnevezéssel a katolikus gymnáziumi diákság lakóhelyét illetik: a református templom a törvényház épülete.

Nagy épület a katolikus templom mely megkapóan egyszerű. Ha figyelembe vesszük hogy a katolikus templomok mily diszesek különösen pedig a székelyföldiek mely nép nek katolikus része már szinte fanatikusan vallásos.

Magamban szedtem sok lelki táplálékot és ezalatt a test táplálékát megadni elfeledtem minek bensőm általános felháborodással lőn az eredménye. Megemlékeztem tehát ő róla is. Róla: a gyomorról az emberiség e nagy zsarnokáról is. Bementem egy vendéglőbe. Olyan forma vendéglőbe mint a minőket a vásártéren találunk a nagyvásárkor: ponyva fal, gyékény tető. Na de nem a lényeg hanem igenis lényeges az, hogy allaposan jóllaktam. Talán utoljára.

Elgondoltam magamban a lendő pályámrágondolva, melynek nyomorúságait Ó y szépen festette otthon bátyám.

Ehségem már csillapodott sőt nem csak hogy csillapodott, de még tui is terheltem a gyomrocskám, az én kedves kis gyomrocskám.

uri élet eszménye határtalanul nődit. Nem is ember, a ki szönved, nyomorog, nélkülöz, még az sem igazi emberi élet, ha csak a mindennapink van meg tisztosságesen; — ha a szerény, de elegendő mindennapi akár állandóan biztosítva van is. Az élet, az igazi, a nagyszerű, a vágyva sóvárgott ott kezdődik, a hol a nagy mód, vagy annak legalább a látszata van meg. Pénzt—pénzt! sok pénzt, minél több pénzt: — ez a jelszó, az imádság, az ábránd, a végső czél.

A civilizáció gyermekei ezért török magukat és gyötrik, sanyargatják egymást. — Szinte pokollá válik általa az amugy is nehéz élet; mert a leküzdhetetlen vágy, a nagy és erős kívánság még kinzóbb, kegyetlenebb, mint a halálos szomjuság.

Ebben a lázas, bizonytalan, sokszor minden reális és józan alapot nélkülöző vágyakozásban születnek meg az érthetetlen remények, a melyek épen mert olyan fantomaszerűek, a vadszerencse iránt keltenek bizalmat, hitet, örült szerelmet. Pedig jaj azoknak, akik a vadszerencsében látják üdvözölésüket. Lehetetlen, hogy el ne vesztítsék önállóságukat, itéletüket, józanságukat. Kezdődik számukra a játék, a bizonytalan és ostoba játék a sorssal, az élettel, mindennel. És ez a játékvágy teljesen hatalmába keríti őket mindenkorra. Csak ennek a szenvedélyöknek élnek, csak ez izgatja, szórakoztatja, az boldogítja őket.

Ilyenek a hazárdok.

A kik mindig csak kockáztatnak, mert a nyugodt polgári élet önekik szönvedés, kínos gyötrődés, valami, a mi lehetetlen.

Néha — legtöbbször — nincs is mit sokat veszteniök. De esik ugyanis, hogy a mit elveszthetnek, az mindenkép értékes. Anyagilag úgy, mint erkölcsileg. Aladjá lehetne a megélhetésnek. Persze annak a

— Ekkor egy mindennél nagyobb baj jelentkezett: az éhség — mondja Livius valamelyik, tudom is én hanyadik kötetében! Kinek az a kenvere nézzen utánna, hogy hol van. Annyit tudok, hogy Liviuszba van. Többsöt se tudok Liviuszról.

Liviusz, a nagy római történet író az éhséget tartá mindennél nagyobb bajnak. Én a szomjuságot tartom annak; de különösen akkor tartom ezt a legnagyobb bajnak, mivel magam is abbaszenvedtem. Bort nem mertem kéri, mert féltem, a hogy szerény kasz szám erejét túl haladja. Vízet meg nem akartam inni, mert így is gyomorbujaos voltam. Alig pár hónapja másztam ki a belőle. Ha most vizet iszom akkor biztosan köllök leszek.

Először is kifizettem a reggelit, vagy villásreggelit, vagy ebédet, vagy tudom is én mi volt. Szóval kifizettem az elfogyasztott ételek árát.

Épen 5 azaz öt krajczárom . . . pardon 10 fillérem maradt.

Kivonulok a sátorból nagy szomorun. Homlokom a a nagy gondok mely barázdákat vonhattak. (Én nem láttam, csak éreztem, hogy mélyek lehetnek.)

— Ur Isten! most segély! Most adj legalább egy jó gondolatot, ha már vagy két liter bort nem adsz!

Már annyira elvoltam keseredve, hogy elhatároztam, miszerint megiszom egy üveg szódavizet, de csak valami lebujaiban, a hol senki sem lát, mert eisülyednék szégyentemben, ha valaki meglátná, hogy én szódavizet iszom. Hát még ha az otthoni pajtasok megtudnák. Juj, sohasem lenne nyugtamtólük. Mindig a szódavizet bosszantanának.

számára, a
az? aki mo
den kellene
gári uton,
hogy főnyer
csés halandó

Minden
ból van gyu
Az anyagi é

Alig leh
Egyiken min

Hogy is lehe
azért szeren

son. A kik
állandóan h

nyé válik s
Egy i

meg egy pá
s egyszerst

kártya ölte
ribb, semho

getni. — De
nagy veszed

a figyelmet.
A kárt

hetne abbó
kázat, nem

Nyerni
Minden reá

Ez adja kez
A min

pedig az en
hetségéhez

más-e, min
Ki kell

értéktelensé
eltakarni] ö

akkor meg
melt vég.

Nem e
akarna —

egyéni czél

De mindegy
pedig én sz

Felvet
valami kor

íbatom egy
mézek, látó

egy hordó
egy leány.

— Hát
bort mérne

mogtam b
kis lány:

— Tes
— Kel

dühösen —
leszek!

— Ner
— En

a természe
— Há

felesel viss
— Ma

akarván m
takaros sz

zeti viselet
ígyak mag

— Te
— szemtel

— Bá
— Cs

— Me
— Eg

Na ez
pohár lehe

egy krajczár.
krajczár. N

zépkor, mi
— Tes

számára, a ki »rendes« ember, De aki nem az? aki mohó és tehetetlen? a kinek minden kellene a mi jó, de nem rendes polgári uton, hanem bolondul, véletlenül, a hogy főnyereményhez jut egy-egy szerencsés halandó.

Minden hazárd ember ebből az anyagból van gyurva. S a hazárdok száma légió. Az anyagi és a szellemi téren egyaránt.

Alig lehetne meghatározni, hol nagyobb. Egyiken mint másikon napirenden a bukás. Hogy is lehetne másképp? A szerencse épen azért szerencse, hogy ritka embernek jusszon. A kik csak vakon, ész nélkül és mégis állandóan hajszolják! azok előtt lidérczfény nyé válik s ingoványba vezeti őket.

Egy ily szegény hazárdjátékos halt meg egy pár nap előtt. A legközönségesebb s egyszersmind legvalóságosabb játék, a kártya ölte meg. Az ilyesmik sokkal gyakoribb, semhogy kuriózumként lehetne emlegetni. — De minden ilyen halál az egész nagy veszedelmes ragályra méltán felhívja a figyelmet.

A kártyás, aki tisztességesen megélhetne abból, a mit gyöngye karakterével kockáztat, nem hazárd e?

Nyerni akar. Könnyű szerrel, gyorsan. Minden reális alap nélkül. Ez teszi tökkre. Ez adja kezébe a pisztolyt.

A mindenáron való boldogulás, még pedig az ember erejéhez, értékéhez és tehetségéhez mért boldogulás erőszakolása más-e, mint hazárdság?

Ki kell derülni a hitványságnak, az éretlenségnek, mert az igazságot egészen eltakarni örökre megbénítani nem lehet. S akkor megint csak a bukás a megérdemelt vég.

Nem elég akarni, mindenáron, tolakodó akarna — lenni, kivált csupáncsak önző, egyéni célokért. A hazárdság jellemvonása,

hogy mindig tuloz. De vajjon az, a ki fel-tüzelt vágyak lázától félbolonddá válva tuloz: nem válik-e végre nevetség tárgyává?

A civilizációt esengjük és növeljük egyszersmind a hazárdok számát. Azokét, akiknek minden mindegy, csak ők boldoguljanak. Ennek az erkölcsi fogyatkozásnak csak egy enyhítő körülménye lehet; a beszámíthatatlanság.

De vajjon beszámítható e az, aki va gyont, tisztességet, életet tesz kockára azért, hogy ha véletlenül mégis ő lenne a nyertes: helyette másoknvegyék kezökbe a tönk nyomorúságától megváltó pisztolyt?

Haldoklók ezek a hazárdok mindany-nánian, Aki közülök elesik, már csak arra számíthat, hogy az élők részvétét vigye magával. Az élőkét, akik közül ki tudja, hányan gondolják titokban! »vajjon nem jutok e én is egyszer erre a szomorú sorsra?!«

— ny.

A drámairó.

A miniszteriumban, a kihallgatások napján. Egy ur, aki a jelentkezés alkalmával nem akarta elárulni sem a foglalkozását, sem a uévét, a miniszter elé kerül.

A miniszter: Uram, ön nagyon különös körülmények között kért kihallgatást, de azért én mégis rendelkezésre állok. Legyen szives elmondani, hogy mi a baja, amin csak én segíthetek?

A látogató: Miniszter ur, köszönöm a szivességet, hogy engem bebocsájtott... Azért jöttem, mert a lehető legnagyobb hűséggel akarom önt lefestyeni.

A miniszter: Ah, tehát ön arczképfestő?

A látogató: Nem, miniszterur, nem vagyok festő. En dráma író vagyok, s most az a szándékom, hogy önről egy kitünő darabot írjak...

A miniszter: Szindarabot?

A látogató: Igen. A lehető legnagyobb hűséggel akarom az ön személyét a színpadra vinni, és épen ezért némely felvilágosítást is kell kérnem a miniszter urtól.

A miniszter: De kérem, én nem akarom sőt nem is engedem, hogy engem...

A látogató: Engedje meg, kérem, hogy legelőször is elmondjam a darabom tervrajzát. Rendkívül érdekes dolog lesz...

A miniszter: Nos, halljuk...

A látogató: Tehát: az első felvonás az ön kedvesének a lakásán játszik.

A miniszter: Hallatlan!... Ne én ezt nem engedem!... S különben is nekem nincs kedvesem!... Honnap tudja, hogy van?

A látogató (mosolyogva)! Onnan tudom, hogy én most épen ettől a hölgytől jövök. Annál a színháznál, mely a darabomat elő fogja adni, van egy fiatal művész, aki csodaszépen fogja játszani az ön kedvesének a szerepét... Jót állok érte, hogy mindenki rá fog ismerni. Lerajzoltam a lakás berendezését, a butorokat, mindent. A művész akinek ugyanolyan a termete, az arcza és a haja, mint az ön kedveséé, ugyanannál a szabónál ugyanazokat a ruhákat fogja megrendelni, amelyeket az ön kedvese visel... Kérem, a hűséggel mindenki meg lesz elégedve... Az első felvonásban jóformán semmi sem történik, mindössze csak annyi, hogy a miniszter urat a felesége meglepi a vetélytársnő karjai között... Kérem, ez rendkívüli erős drámai jelenet lesz és igen nagy hatást várok tőle... S aztán az ön felesége...

A miniszter: Megtiltom önnek, hogy ezt a darabot előadassa!

A látogató: Már nagyon késő. A darab már el van fogadva előadásra, sőt már a próbákat is megkezdették az utolsó felvonásból... Miniszter ur, önnek a saját érdeke parancsolja, hogy megmondja nekem a tiszta igazságot. Gondolja meg miniszter ur, hogy történeim, amely itélni fog mindnyájunk fölött, az én darabom alapján fog ítéletet mondani önről, s én nem akarom, hogy ez az ítélet kedvezőtlenebb legyen, mint aminőt ön megérdemel.

A miniszter: Végre én miniszter vagyok, s megakadályozhatom a darab előadását...

A látogató: Nem akadályozhatja meg... Ha a színházi előadást betiltják, akkor nem nyilvános előadás gyanánt, hanem csak meg hívott közönség előtt mutatjuk be a darabot. Ehhez épenugy jogot ad nekünk a törvény, mint önnek a nyilvános előadás betiltásához; következésképpen a darabot mindenáron elő fogjuk adni... De kérem, ne vesztessük a drága időt ezzel a hiábavaló vitakozással... Engedje, hogy tovább folytassam a darab tartalmának az elmondását... A második felvonás az ön miniszteri fogadó szobáján játszik. Engedje meg, kérem, hogy jól körülnézzek... Helyes, rendben van a dolog... Ugyanilyen diszletet csináltatunk... A harmadik felvonásban ön megbukik. A darab a képviselőházban játszik; képzelnem el kérem egy ilyen zajos, sőt viharos ülést, melyben önnek le kell mondanja a tárczájáról...

A miniszter: Uram, én ezt nem tűrhetem tovább!

A látogató: Az utolsó felvonásban ön a halálos ágyon fekszik... A felesége és gyermekei körülveszik az ágyat, majd a pap feladja az utolsó kenetet...

A miniszter megnyomja a csengő gombját s az ajtónállóval kidobata a szeretetreméltó látogatót.

Aifred Capus.

N A P I R E K.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Rauch Béla budapesti vámsegédtitket a debreczeni fővámhivatalhoz vámtisztte nevezte ki.

— **Fürdőzők Korytniczán.** Korytniczán az idén a következő vehdégek nyaralnak Deb

De mindegy! Szükség törvényt bont: Már pedig én szükségben vagyok.

Felvetem lecsüggesztett fejemet, hogy valami koreszmafele után nézzek, ahol megíhatom egy üveg szódavizet. A mint körül nézek, látom, hogy az utcasarkokon egy-egy hordó áll kis kocsikon, mellette egy-egy leány.

— Hát ezek még az utcasarkokon is bort mérnek az én bosszantásomul, — morogtam bosszusan, mikor megszólít egy kis leány:

— Tessék urfi egy pohárral!

— Kell az ördögnek! — mordulok rá dühösen — egy pohártól még szomjasabb leszek!

— Nem a! — szól a leány.

— Én tudom azt! Hiszen csak ismerem a természetemet!

— Hát akkor tessék többet inni! — felel vissza nagy merészen.

— Marha! — mondom magamban nem akarván megsérteni fennszóval, mert igen takaros székely leány volt. Illet neki a nemzeti viselet. — Tudnám én, hogy hánynyal igyak magam is; csak volna pénzem.

— Tessék na inni! Hiszen nem drága, — szemtelenkedik tovább.

— Bánom is én!

— Csak egy krajczár egy pohárral!

— Mennyi?!

— Egy krajczár!

Na ezt nem birtam hirtelen felfogni. A pohár lehetett 3—4 decziliteres. Ha tehát ez egy krajczár, akkor itt egy liter bor 3—4 krajczár. Na! mondom magamnak, itt a közepekor, mikor 2 garas volt egy liter bor.

— Tessék na inni! — mondja ismét a

leány és már nyul is a csap után meg a pohár után. — Na tudom ilyen jó trisset még nem ivott az érfi. Ma reggel hoztam Homoródról.

Megbolondult az a leány? Friss bor, ma reggel hozta Homoródról? Hisz ez tisztán bolond, vagy engem tart annak.

— Honnan hozta?

— Homoródról. Magam töltöttem meg a hordót a forrásból!

— Miből? — kérdém rosszat sejtve.

— Miből? Hát a forrásból!

— Hát mi van ebbe a hordóba?

— Borviz!

A hetedik menyországból pottyantam le! Azért egy krajczár egy pohárral! Na mindegy! Vizet nem akartam inni, borra nem telt: így hát itam borvizet.

— Töltsék? — kérdi a leány.

— Töltsön! — feleltem büszkén, mintha pezsgővel kínált volna.

A leányka tölt, én felhajtom az italt.

— Na ugy-e, hogy jó?

— Hát biz e jó ital. Ilyet mindennap innék.

— Töltsék másikkal?

— Töltsön! — nagyot csettentve nyel-

vemmel. «Ellumpolom» mind az öt krajczárt, azután lesz, a hogy lesz: Az utra van enni valóm, még a mit hazulról hoztam. Ha pedig megérkezem a társulathoz, ott az öt krajczár nem ment meg a bajtól.

Ilyenformák voltak akkor a nemzetgazdasági fogalmaim, mikor a második pohár borvizet idogáltam.

(Folyt. köv.)

reczenből: Lichtman Márton postatiszt fiával, Mayer Emil gőzmalom igazgató nejével és fiával, Harangi Bálint földbirtokos nejével, Szikszay Lajos építész egész családjával, Ozv. Stenczinger Károlyné. Hütter Lipótné fakeskedőné, Kéky Sándorné leányával, Feldman Hermina, Gebauer Károly és neje Rankai György kereskedő nejével és fiával, Bálint Sámuel és neje, Kövér Mária földbirtokosné, Okros Józsefné, Koszorus Lajos városi adópénztári ellenőr nejével. Dóczy Imre tan. felügyelő fiával, Eltker Mihályné, Ladányi Lajosné és Térei Józsefné kereskedőné, Varga Károly nejével.

— **Szabadalvüparti képviselőjelölés.** A h. bősziörményi szabadalvüpart fényes és impozáns gyűlést tartott vasárnap. A gyűlést a párt elnöke megnyitván, jelentette, hogy a közelebbi választásokra tekintettel, a h. bősziörményi szabadalvüpart is indítsa meg a mozgalmat és állapodjék meg egy oly képviselő személyében, ki a szabadalvüpart zászlóját a kerületben diadalra viheti. A gyűlés, melyen nagy néptömeg vett részt, helyesléssel fogadta az elnök szavait s egyhangú lelkesedéssel gróf Dégenfeld Pál téglási nagyföldbirtokost jelölte képviselőjének, kinek közszeretettel s tiszteletben álló személye kellő garanciát nyújt arra, hogy a h. bősziörményi kerületben a siker biztos reményével lobogtassa a szabadalvüpart zászlóját.

— **A városi irnokok lakbérére.** A városi irnokok lakbér javításért folyamodtak a városi tanácshoz, amely tegnapi teljes ülésében készítette elő a kérelem ügyét a közgyűlés elé. Határozati javaslatában azonban a lakbér megadását nem javasolja.

— **Rendőrök és hajduk kérvénye.** Megirtuk, hogy a debreczeni rendőrsparancsnokok, közrendőrök és hajduk külön-külön fizetésjavításért folyamodtak a városi tanácshoz. A tanács által véleményadásra felhívott jog és pénzügyi bizottság holnap délutáni ülésében tárgyalja kérelmüket.

— **Dankó Pista hangversenye.** Dankó Pista az országszerte ismert dalkirály daltársulatával ismét felkereste Debreczont, hol ő oly kedvesen látott vendég és az Angol-Királynő szálló nyári kerthelyiségében tegnap este tartotta meg első hangversenyét. Nagyszámu melegen érdeklődő közönség hallgatta végig a szebbnél-szebb dalokat s mindenik számot zúgó taps vihar kísérte. Különösen a »Magyar nép kesergője« című új dalfűzér kellett nagy tetszést. Ma és holnap még gyönyörködteti Dankó Debreczen közönségét nótáival. Bizony megérdemli a jeles dalköltő, hogy édes emlékekkel hagyja itt Debreczont. Más országban nagyon is megbecsülnék az olyan zsenit, mint Dankó Pistát, de hát nálunk — Petőfi szerint — »a költő és a sorsharog...«

— **Tisza István körútja.** Nagyváradról jelentik, hogy gróf Tisza István folytatta körútját. Vasárnap Komádi községben mondott beszámolót, hol a választó közönség banderiummal fogadta. Beszámolóját nagy közönség előtt mondta el. Hangzottatta, hogy fátyolt kell vetni a multak eseményeire, ecsetelte a parlament szociális irányu tevékenységét és az Ausztriával való vámszövetség előnyeit fűjtette. A beszámolóért Markovits Antal

pártelnök mondott köszönetet. Délben 300 terítékű bankat volt. Tisza István körútját folytatja.

— **Dráma a boltban.** Schuster Andrásy-uti fűszerkereskedő pénztárosnőjét Hakschpacher Józsefnét tegnap este férje az üzletben agyonlőtte. Hakschpacher József tegnap szabadult ki a fogságból s onnan egyenesen az Andrásy-uti üzletbe ment azzal a szándékkal, hogy nejét agyonlővi. Kétszer lőtt az asszonyra, mindkét golyó talált s rögtön halált okozott. A merénylet után az elvetemült férj maga ellen fordította a fegyvert, de a golyó csak komolyabb sérülést ejtett rajta. A gyilkost nyomban letartóztatták s visszakísérték a börtönbe, a honnan csak pár óra előtt szabadult.

— **Lopás az árverés alkalmával.** Mazur Károly Kossuth utcai lakos kárára egy az udvarban tartott árverés alkalmával több száz forint értékű szerszámát ismeretlen tettesek ellopták. Az esetről értesült rendőrség Mile Pál fogalmazót bizta meg a vizsgálat megejtésével, mely tegnap befejezést nyert. A lopást többen követték el, akik közül Ehrenreich Sámuelre, egy kőfaragó segédre sikerült rábizonyítani a lopást, míg a többi gyanúsított ellen a fennálló gyanuokok alapján az ügyészség van hivatva a vizsgálatot tovább folytatni.

— **Öregasszony mint éjjeli őr.** Doboka község lakói a rájuk nehezedő közérdekű terhek megosztásában annyira igazságosan járnak el, hogy még az asszonyok sem vonhatják ki magukat egyik többé kvésőbbé felelősséggel járó funkció alól. Az éjjeli őr szolgálatot t. i. a község lakói felváltva sorrendben teljesítik és ebben a terhes szolgálatukban segítségükre vannak az asszonyok. A dunaszekcsői csendőrorjárat előtt a legutóbbi napokban egy hetvenéves asszony jelentkezett egész szabályszerűen mint éjjeli őr.

— **Sikkasztó és váltóhamisító hentessegéd.** A könnyelmű életmód, amely már oly sok szerencsétlenség okozója lett, egygyel ismét szaporította áldozatait. Barna Ferencz ez, ki Kolb Lázár hentes mester kimérő segédje volt. Kevés fizetése, mely éppen elég volt arra, hogy abból tisztességesen megélhessen, nem tette boldoggá. Mulatók természetű lévén, havi bérének csakhamar nyakára hágtott s hogy a mulatást tovább folytassa, szüksége volt pénzre. A hentes segédnek azonban hamar kiapadtak a pénzfóráisai s ekkor következett a bűn: Hozzá nyult a más pénzéhez. Így Barna Ferencz, a ki a gazdájától apródonként hatszázhuszonhat koronát sikkasztott s mikor bűnét tovább nem palástolhatta, hibáját jóváteendő újabb bűnt követett el. Kolbnak ugyanis az elsikkasztott összegről egy váltót adott át, amelyen testvérbátyja nevét hamisította. Kolb a könnyelmű segéd ellen okirathamisítás és sikkasztásért feljelentést tett a rendőrségnél.

— **Házaspár a fogságban.** Bethlendi Endréné kárára elkövetett betöréses lopás tette seit, Csoszeket és feleségét, a rendőrség már kihallgatta. Mindketten beismerik, hogy a betörést ők követték el. Ma már az ügyészség börtönébe került a derék házaspár, hogy ott várja be a további következményeket.

— **16 éves betörő.** Már régebben történt az alábbi eset, de csak most került napvilágra. Grünbaum Sámuel h. hadházi szabónál volt alkalmazva Hassender Adolf 16 éves fia, mint tanuló. Grünbaummal egy udvarban lakik Grünfeld Vilmos szatócs. Grünfeld május 25-én elmenvén hazulról szobakulcsát egy hordó alá tette az udvaron. Ezt Hassender valamiképen észrevette és a kulcsot magához kerítette. A kulccsal aztán behatolt a szobába ezen keresztül a boltba és a raktárba, honnan 8 korona készpénzt, azonkívül több üveg sört és bort hozott el. Az italokat több ottani emberrel megitta, kiknek azonban, mint a csendőrségnek bevallották, az italok származásáról halvány sejtelmük sem volt.

— **Váltóhamisító ügynök.** Klein Adolf ügynök, ki a Phoenix biztosító-társaságnál volt alkalmazva ügyökképpen, rutul visszaélt a benne helyezett bizalommal, amennyiben több hamis váltót állított ki egyes felek nevében s azokat beküldte a társasághoz, hogy a províziót felvegye. A gonosz tett azonban kiderült s Klein Adolf, ki most a nagyváradi törvényszék fogházában ül le a reáért büntetést, a debreczeni ügyészség előtt is számolni fog.

— **Tanitóegyesületi gyűlés.** A debreczeni ev. reform. egyházmegyei tanító egyesület július hó 22-én délelőtt 9 órakor Debreczenben az ev. reform. egyház tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. A gyűlés tárgysorozata következő: 1. A 87 ik dicséret énekzése után Dávidházy János esperes és egyesületi tiszteletbeli elnök ur imája. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Sági Lajos nyugalmazott tanító ur érdemeinek méltatása. Előadó Uray Gyula. 4. Jelentés az egyesület évi működéséről. Előadó Kereszturi J. egyesületi tag. 5. A jelentésben foglalt indítványok tárgyalása. 6. A tanítóegyesületi élet fejlesztése. Értekezés, előadó Dulházy Dolnay Erzsébet. 7. Felhívás az Eötvös alapha belépésre. Előadó Dulházy Kálmán egyesületi jegyző. 8. Elnöki jelentés. 9. A jövő évi gyűlés helyének megállapítása. 10. Tisztújítás. E gyűlésre az érdeklődő tanügybarátokat és tanfőfiakat vaszerencsém tisztelettel meghívni. Ritókh István egyesületi elnök.

— **Az asszony miatt.** Csapodár teremtés volt a szép Tóth Julius, aki úgy váltogatta a szeretőket, mint cigány a pergőt. Egyideig Szegő József napszámossal éledélt együtt, de később unottá lett előtte Szegő és Melka a Györgyöt boldogította s z e r e t t m é v e l. Szegő e miatt haragudott Melkára s tegnap a Stark-féle tanyán összeveszett vele, miközben úgy elvasvillázta véltársát, hogy ezt több súlyos sérüléssel hozták be Debreczenbe. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Érdekes statisztika.** Umberto olasz király meggyilkoltatása alkalmával egy szakember kiszámította statisztikai alapon, hogy az embergyilkolások legkisebb számban azon országokban fordulnak elő, melyben az állatokkal legemberségesebben bánnak és ahol a legtöbb állatvédő egyesület van. Így pl. egy millió lakosra esik gyilkos: Angliában 6, Németországban 11, Belgiumban 14, Franciaországban 16, Ausztriában 23, Magyarországon 27, Spanyolországban 83 és Olaszországban 95.

— **Érdekes lelet birtokába jutott Erdős Gábor hajdubősziörményi gazda tanyáján Nagy Mihály, aki a téglakészítéshez a partot szakgatta. Amint dolgozott, a leomlott földből három kis fazék egyfűlű, egy pedig kétfűlű mindenik agyagból kitűnően kialakítva. Éppen olyanok kicsiben, mint a lakodami nagy főzőfazékok. — A két kis fazék egyegydeczi-**

a kétfűlű
kel a kis
perezcsen
kartekercs
lónyi leh
gyöngy is,

— Le
egy 16 esz
rendőrség
gálatban v
fürteit.

— El

ányzó.

— Az

— Cs

mél fészük

hogy a

levesbe.

az étel m

jannak.

nekem es

juhót.

Mind

a hajadon

— H

kapitány.

— A

a tüzbe d

A ka

— K

mert így s

A lea

mondta, a

megbűnt

egy napen

x Pös

dőt a t. k

juk. Spec

testrészek

nak és a

ményesek

lyozható s

mél is ugy

ak. P ö s

kő s z v é

téniél, mel

nyek érett

tesebb fű

zenekar v

közvetlen

és bővebb

hatóságai.

Gyerm

nyű eset

Míg a rép

hagyta a

bementek

ecsecsemő

egyik láb

megy az o

sen felfaj

gyermek. M

Gyermek

Farkas Fe

az egyik t

pillanat a

ártatlan ö

— Gazd

Teplitz Sc

nem keve

Első yed u

sítók, ho

Dráva tor

megrakott

ben azonb

ésere. A

a kétfülű pedig ötdeczis lehet. Kiesett ezek közül a kis fazekakkal a föld közül több karpereszszzerű réz is, némelyek 3-4 szerez kartekercsben. E rézdarabok súlya egy kilónyi lehet. Volt a leletben 90-100 szem gyöngy is, 4-5 szemenként összeragasztva.

— **Levágott szöke fűrtök.** Tegnap reggel egy 16 esztendő leány sirva panaszkodott a rendőrségnél, hogy az urnője, akinél szolgálatban volt, ollóval tőből lemetszette szöke fűrteit.

— Elcsufítottak! — siránkozott a leányzó.

— Aztán miért vágta le a hajadat?

— Csak azért, mert a takaréktűzhelynél fésülködtem és a nagysága azt mondta, hogy a mi a hajamba van, beleröpül a levesbe. Megfenyegetett: ha még egyszer az étel mellett fésülködöm, jaj lesz a hajamnak. Tegnap délben aztán egy ollóval nekem esett és úgy megnyirt, mint valami juhót.

Mindezt nagy könyezéssel mondotta el a hajadon.

— Hol van a lenyirt haj? — kérdezte a kapitány.

— A nagysága olyan mérges volt, hogy a tűzbe dobta.

A kapitány vigasztalta a leányt:

— Kár pedig neked nagy haját hordani, mert így sokkal szebb vagy.

A leány arca erre földerült és azt mondta, akkor nem kívánja, hogy az urnőjét megbüntessék, de kárpótlásul vegyen neki egy napernyőt.

Pöstyén európai hírű kénes iszap fűrdőt a t. közönség különös figyelmébe ajánljuk. Szpecialitása: lokális iszap fűrdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb kóros esetekben is eredményesek. Ezen iszaptag fűrdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűeknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Pöstyén fűrdő javallva van: csusz kőszvényes, csonttörések stb. eseténél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtekélyesebb fűrdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar villamos világítás penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 3¼ óra alatt. Prospektust és bővebb értesítést szívesen ad a fűrdőigazgatóságai.

Világposta.

Gyermekező disznók. Kecskeméten szörnyű eset történt. Német Mihályné lakásán. Míg a répaöldön kint járt kis leánya nyitva hagyta a szoba ajtaját s az éhes disznók bementek a házba és az ottlevő 9 hónapos csecsemőt a bölcsőből kifordították és az egyik lábát megették. Ha idejében be nem megy az otthon hagyott 9 éves leány, teljesen felfalják a disznók a gyereket. — **Megígott gyermek.** Megrendítő eset történt Sárísápon. Gyermekek játszadoztak együtt, miközben Farkas Ferencz 4 éves gyermekének ruháját az egyik társ meggyújtotta. A gyermeket egy pillanat alatt elborították a lángok. A kis ártatlan összeégett és rövid idő alatt meghalt.

— **Gazdag koldusnő** halt meg néhány nap előtt Teplitz Schönauban. Piszkos szalmazsákjában nem kevesebb mint 60,000 koronát találtak. **Első yedű uszályhajó.** Eszékről táviratozza tudósítók, hogy egy uszályhajó a Duna és a Dráva torkolatánál ma elsüllyedt. A teherrel megrakott hajó Ujvidékre igyekezett utközben azonban léket kapott amit később vettek észre. A hajó személyzete közül csak egy

ember menekült meg, négyen a vízbe fuladtak. A szerencsétleneket eddig még nem találták meg. — **Százhuszezer koronás sikkasztás.** Bozenből táviratozzák nekünk: A város egyik elűjárója, Bezanno százhuszezer koronát sikkasztott el a reábizottpénztárból smegszökött. **Leszakadt tribün.** A szoczialisták Kremsben tartott kerti ünnepélye alkalmával egy tribün leszakadt. Többen megsebesültek. Egy fiú, aki a romok alá került, meghalt. — **Il a v r e b a n** egy tornaünnepen szintén leszakadt egy tribün. Hat ember megsebesült, kettő súlyosan. — **A vipera halottja.** Tállyán, Gregor Mihályné a szőlőben ledőlt a gyepre, ahol egy vipera megcsipte. Az orvos sem tudott rajta segíteni. Rövid kintlódás után meghalt.

Bűnös szerelem.

A mostohaleány tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 16.

Szokatlan eset történt e napokban Rád községben, hol egy jó hirben álló család pusztulását idézte elő a bűnös szerelem.

Fazekas Antal rádi lakos ki már az ötvenes évet tapossa, nyolcz évvel ezelőtt lépett második házasságra özvegy Mészáros Gáspár néval.

A házastársak meglehetősen boldog családi életet éltek egész az utóbbi időig a mikor Fazekasné szomorú fölfedezésre jutott.

Az asszonynak még az első férjétől volt egy leánya, Mészáros Margit, a kit anyja, férjhez menetele után Esztergomba vitt és ott neveltetett.

A leány évközben csak a szünidőket töltötte otthon mostoha apja házában s úgy határozta a szülők hogy a leány a tanítónői pályára lépjen.

A múlt évben azonban Fazekasné bete geskedett s ekkor férje haza hozta a viruló szépségű leányt azzal a kijelentéssel, hogy vezesse otthon a háztartást, illetve segédkezzen anyjának.

A mostoha apa rendkívül figyelmes volt a leány iránt, valósággal becézgette s hogy még jobban kimutassa a leány iránti rokonszenvét, egy holdas birtokot rá is iratott. A leánynak tetszett a jó mód az a figyelem, a mibe mostoha apja részesítette s ebből ki folyólag lassacskán szerelmi viszony fejlődött ki közöttük.

Ezt észrevette a leány anyja s két héttel ezelőtt elvitte a leányt egyik rokonához.

A mostoha apa azonban utána ment a leánynak, s a rokonától a hol a leány tartózkodott, megszöktetve haza vitte a szállására s azóta együtt éltek a tanyán.

Tegnapelőtt Fazekasné váratlanul megjelent a tanyán. Férje az aratóknál volt s a leányt egyedül találta a szálláson. Az anya és leánya között heves szóváltás keletkezett miközben Fazekasné egy konyha kést kapott föl s azzal a leányt mellbe szurta.

A döfés halálos volt mert a szívet szurta keresztül s rögtön halált okozott. Fazekasné a gyilkosság után fölment a padlásra és ott fölakasztotta magát.

Fazekast egyik cselédje értesítette a tragikus esetről. Rögtön haza futott, de már akkor az anyát is, a leányt is halva találta.

Gyilkosság a hegyen.

Apa és fiu bosszúja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 16.

Rejtélyes gyilkosság történt Gyergyó-Ditrón, melyről a következő tudósítást vet-tük:

Folyó év 4 ére virradólag ditrói Orosz Istvánt a sógora Kiss József, az ugynevezett Sajtótetőn halva találta s miután látta, hogy gyilkosságról van szó, azonnal bement a faluba és a csendőrségnél jelentést tett. Fekete György ditrói őrmester Péter Lajos csendőrrel azonnal a helyszínére ment s ott megállapította a gyilkosságot hozzátogott a nyomozáshoz.

Fontos gyanu alapján elmentek ditrói Fülöp Tamáshoz. Legelőbb is pár vizes kapcsa vonta magára az őrmester figyelmét, mi-dőn tehát Fülöp Tamást kérdezte a kapuzák vizességéért Fülöp Tamás elsárgult és nem tudott határozott választ adni minél fogva le tartóztatták úgy szintén a fiát is Ignácot, s mindjárt vallatóra fogták, az illetők mindannak daczára hogy fontos gyanu volt ellenük konokul tagadtak mindent.

Ekkor az őrmester még két csendőrt Tibort Lázárt és Borbély Belát kivezényelte és a bűnösöket két felé választotta.

Az őrmester miután már tisztába volt a dologgal cselhez tolyamodott s elég sikerrel.

Csütörtökön este a község ház pinczéjébe behelyezte Péter Lajos Borbély Béla és Houpot István csendőrökkel azután a bűnöst a pinczébe záratta.

Mihelyt egyedül érezték magukat azonnal rágyújtott az apa, hogy ne félj fiam, még száz csendőrőrmester sem veszi ki belőlem a gyilkosságot, no de még belőlem se kontrá-zott a fia, az apa megint kérde? Csak a cipődet nem takarítod meg jobban nem én takarítottam. Hanem az anyám válaszolt a fiu nohát, vigyázz magadra, hogy fogsz beszélni, fenylti az apa, mert én ki nem vallom, s ezzel összedögték a fejüket s mind a ketten elaludtak; ekkor már eleget tudtak a csendőrök, pénteken reggel kivitték őket a pinczéből s újra vallatni kezdték, de konokul tagadtak mindent egész este feléig.

Este felé azon a sok kérdés a fiut anynyira zavarba hozt, hogy kitérni nem tudott s éppen akkor, mikor az apa fennem dicsekedett ártatlanságával a fiu mindent bevallott s azután az apa is; legszebb a dologban az, hogy még a szokott vallatószert sem használtak a csendőrök sigymire az államügyész és a bonczoló bizottság a helyszínére érkezett tisztában voltak mindennel.

A gyilkosságot Fülöp Tamás és fia Ignác bosszúból követték el azért, mert Fülöp Tamás birtokán a meggyilkoltak ártatója volt. Fülöp Tamás kitiltotta onnan, a meggyilkolt beperelte és a bíróság Fülöp Tamást elítélte.

Az egész dologban a legnagyobb szenzáció az, hogy 6 kilométer hegyet másztak meg a gyilkosok és a meggyilkoltat orvul támadták és alvás közben fejbe lötték.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat, —

Buza 1901. októberre . . . 8.91

Buza 1902. áprilisére . . . 8.45

Rozs 1901. októberre . . . 6.81

Zab 1901. októberre . . . 6.29

Tengeri 1901. júliusra . . . —

Tengeri 1902. augusztusra . . . 5.38

Tengeri 1902. májusra . . . 5.04

Az irányzat állandó. Amerika . . . cserzett magasabb.

A délafrikai háború.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest jul. 15.

A Daily News legújabb száma Hágából, bar forrásból hosszabb cikket közöl, amely beszámol a burok ügyének mostani állásáról. Krüger egészségi állapota — ugymond a közlemény — kitűnő és erősen bizakodik a háború kedvező befejezésében. Bethlehemsbergen ben márczius végén új elnökválasztás történt.

A burok ismét egyhangulag, hatezer harcossal Steynt választották meg elnöknek. Steyn természetesen csak Oranje állam elnöke, mert Transvaal híven kitart az agg Krüger mellett. Terjedelmes levelekben közlik, hogy De vett tábornok e napon hosszú idő óta először nevetett. Az új elnök megválasztására öröme egy kocsi dohányt ajándékozott a buroknak. Ez az ajándék a nélkülözés e napjaiban nagy örömet keltett a burok közt.

Oranje szabadállamban az angolok még ma is csak a fõvasuti vonalakat és a nagyobb városokat tudták megszállni. A kisebb helységekből, mintha mi sem történt volna, rendesen működnek a burok hatóságok és csak akkor hagyják el a helységeket, ha azon angol csapatok vonultak át. De azután ismét visszatérnek. Az angolok azután fölötté örülnek, ha vasuti állomásaikhoz visszatérhetnek, mert azután a láthatatlan ellenségek biztos rejtekhelyekből állandó puskatüzeléssel üdvözlik õket. A buroknak egy újabb hadsereg, a lövészek, akik Transvaal nyugati részén és a Delagoa vasut vonalon operálnak, fölötté nagy kárt okoz az angoloknak. Minden tagja a lövészcsoportnak ezer yard nyira köteles célbalõni és ha a próbát sikerrel kiállta, csak akkor sorozzák be a veszedelmes csapatba.

A fokföldi felkelõk száma öt hatezer. Jó dolguk van, mert a hollandus lakosság minden tekintetben támogatja õket, mert azok az emberek elkecseregett ellenségei az angoloknak, akik minden módon zsalatják õket. Az Európában idõzõ burok kormány meg van arról gyõzõdve, hogy a fokföldi felkelõk száma három hónap alatt meg fog háromszorozódni. Fokföldön az angolok irtalmatlan kegyetlenséggel szereznek érdvényt a hadijoguk és ez a dühös hollandusokat csapatostul kergeti a felkelõk soraiba.

A levélíró a meghatározottabban rágalomnak minõsíti azt a hirt, mintha Krüger elnök nagy összegû állami pénzeket vitt volna Transvaalból Európába. A burok hadiadásaik fedezésére összesen négy és fél millió font sterling aranyat bocsátottak ki, és ennek az összegnek csak elenyészõ kis részét vitte magával Krüger a külföldre. Dr. Leyds, aki egy rövid párisi utról most tért vissza, nagyon megõregedett, Brüsszeli irodájában még mindig tizenkét ember dolgozik.

Az angol sajtóban egyébként, amennyiben nem teljesen kormánypártiak, kezdenek a szomorú kijózanodás jelenségei szaporodni.

A Daily Mail hosszabb cikkben kifejti, hogy a kormány rendszeresen félrevezette a délafrikai eseményeket illetõleg az angol közvéleményt. A helyzet sokkal rosszabb, mint ahogy azt hivatalosan mondják. A háborúnak csak akkor lesz vége, ha De vett és Botha tábornokokat elfogják az angolok. A Morningleader kijelenti, hogy a kormánypárti sajtó hasból csinálta a burok kegyetlenségekrõl szóló jelentéseket, csak azért hogy az angol csapatok kegyetlen hadviselésének módját, — igazolják.

Ezt a kedvezõtlen hangulatot fokozza a következõ, Fokvárosból most érkezett hivatalos jelentés: Eszerint a fokvárosi polgárhadség parancsot kapott, hogy készüljön el a kivonulásra. Ezt bizonyítja, hogy Fokföldön vésses kiterjedést ölt a felkelés. Az Amtser-

damba érkezett jelentések is azt mondják, hogy legújabb kilenczezer, más forrásból eredt híradás szerint pedig tizenötezer felkelõ csatlakozott a fokföldi felkelõkhöz. Az angol kormány a dolgoknak rosszra fordulásáért az angol barbarátokat teszi felelõssé. Salisbury lord egy Guildhall-ban tartott népgyûlésen kijelentette, hogy a burok az ellenállásra a vakmerõséget az angol barbarátok beszédeibõl merítették. De az angol kormány elhatározta, hogy nem nyugszik, amíg a háborút gyõzelmesen be nem fejezte.

Az angol újságok még mindig rágónak a blakfonteini ütõköt részletein. Minden áron azt akarják megbizonyítani, hogy a burok a szébesült angol katonákat agyonlõtték. »Szemtanu« tiszteket szõlaltatnak meg, akik állítólag tanúi voltak a kegyetlenkedéseknek. Mennyi igaz ezekbõl a hírekbõl, azt nehezen lehet megállapítani. Az azonban kétségtelen, hogy az angolok nem a legemberieset ben járnak el a burok foglyokkal. Ezt bizonyítja a Johannesturgban fogságban tartott burok asszonyoknak egy kérvénye, amelyet Lord Kitchenerhez intéztek.

Ebben a kérvényben panaszkodnak a rossz bánásmód ellen, tiltakoznak farnojuk leégetése ellen, és arra kérik a fõvezért, hogy engedje õket szabadon. Az emberiség angol fõgenerális ezt a kérésüket aligha fogja teljesíteni.

Elgázolt lámpagyújtó.

A vigyázatlanság áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 16.

Egy szegény embert tett tönkre pénteken délután a Szász Régen felõl érkezõ vonat. A boldogtalan ember a vasuti vágányok közt haladt s nem vette észre az utána robogó vonatot, mely a következõ pillanatban elütötte.

Orosz József, ki a központi villamvilágítási teleprõl volt alkalmazva, mint lámpagyújtó, a délután kiment kukoricza földjére kaszálni, mely a szász régeni vasut mentén van. Elvégezte dolgát, kcpáját vállára tette s a vágányok között indult haza felé.

Azonban alig ért a fûrészgár elé, — mely mint egy átjáró mezey ut vezet el — a Szász Régenbõl érkezõ 4 óra 45 perces vonat a kanyarodóból elõbukkant és Oroszt elütötte.

A vonat vezető 8 szoros vészjellet adott, s nyomban mûködésbe hozta a fékeket. Ugy színén a vonatkísérõ személyzet is a pneumaticus fékeket felnyitotta, de az alig 20 lépésnyi távolságban levõ vonatot teljes lehetetlen volt ilyen rövid távolságban megállítani.

Orosz mindkét fülére teljesen süket volt s ezért nem halhatta a vészjeleket. Orosz csak az utolsó pillanatban vette észre a vonatot s talán éppen ez volt a szerencséje, mert megfordult: a mozdony mellbe ütötte az egyik vágányra dobta, olyképpen, hogy a szegény ember ballába az országut felõli vágányon feküdt, s ezt a lábszárt a gép a szõs szoros értelmében levágta.

Az izmok ugyan megtartották a levágott testrészt s így mint egy 6 lépésnyire hurcolta a vonatot a borzszótóan vérzõ embert.

Ekkor már a vonat is megállott. Az õszes utasok leugráltak a kocsiokból, hogy a szerencsétlenül segítsenek. A szegény embert föltették a vonatra s behozták az állomásra honnan nyomban a kórházba szállították.

Orosznak nemcsak a fellába rontották, hanem az orvosok kcsatálásai szerint lejtén, arczán és mellén is szõcsület szõcsület s jobb lába kettõ törött.

A kórházban nyomban amputáltak a lábát, míg az eltrõnt jobb lábat gipszbe helyezték.

Különfélék.

+ Kisasszony vagy asszony. Svájc rõi egyleteinek körében mozgalom indult meg, hogy törvényesen adják meg amaz anyáknak az »asszony« czímet, akik törvényjelen gyermekeiket maguk táplálják és nevelik. Erre vonatkozó kérésüket sok ezer aláírással terjesztették a szövetség tanács elé. A szövetség tanács pártolta is ezt a kérést. De a nõk egy része ellenzi. A berni nõgyûlés, amely az erkölcsiség emelésére alakult, azzal az érvevel kéri a folyamodás elutasítását, hogy annak teljesítése az amugy is súlygyt erkõlcsi érzéket a népben még inkább megrontaná.

+ Ösrégi ékszerek. Az University College júliusi kiállításán, mely a mult évi egyiptomi kutatások eredményét tünteti föl, különös érdeklõdésre tarthat igényt egy pár régi ékszer, melyek az összes e fajta leleteknél néhány száz évvel régiebbek. Néhány karperecz melyet Zer királynõ mumiáján El Mehe-naba találtak, oly becses, hogy a kairoi muzeum nem engedte azokat Angliába vinni, hanem az angolok kénytelenek hû másolatokkal megelégedni. Az elsõ karperecz arany, türkiékkel a másodikkal a középrészre egy aranyból formált lotuszvirág, az oldalain pedig egy egy nagy golyóaiaku amethist körül igen szép iürkizek vannak. A harmadik karpereczet lapis lazuli és türkiizgyõngyök, a negyediket pedig amethist gyõngyök díszítik. Az arany forasztása ezeken az ékszereken technikailag tökéletes. Kasekhemni király sírjában egy sötétvörös karneollal és arenynyal díszített vörösréz jogart és kis aranyfedelû karneol és márvány vázakat találtak. El Amranban jártékszereket, pompás kis vázakat és gyõngy sorokat ástak ki, melyek mind az ó egyiptomi iparmûvészet meglehetõs fejlettségét bizonyítják.

CSARNOK.

Az uzorás leánya.

— Regény két kötetben, —

I r t a: Vitkay Zoltán.

— Elsõ kötet. — 30.

XV.

A kuplé.

— De hát mi a terved?
— Édesem, te engedelmességet fogadtál nekem.
— Hát azért ne tudjam?
— Nem szeretem, ha dolgaimba avatkoznak. Rendesen nem sikerül az oly vállalat, melyben több ember illetékes.
— Az igaz, de mégis tudni szeretném tervedet.
— Tervem az, hogy Hedry gróf meggyûlöje nejét. Egy gyûlölt nõnél könnyebben megy a bekopogtatás. Értesz-e már? Ugy akarom, hogy gyûlölt Amandád kezembe kerüljön.
— Értelek!... Hát csak eredd!... Sok szerencsét!
Koracs baró eltávozott.

A bérkocsik állóhelyén várakozó kocsisra talált, ki unalmában bóbiskolt ülésében.

— Hej, ficzkó! — szólítá meg a báró.
 — El van e foglalva kocsid?
 — Még nincs, uram!
 — Tudod e hol van az xi vekdéglő?
 — En ne tudná?... Hiszen ott van közel a színházhoz. Gyakran szállítok vendégeket oda!

Koracs báró a kocsiba ült s a kocsis sebeseen hajtott tova.

A bérkocsisnak igaza volt. — A vendéglő, mely egyáltalában nem érdemelte meg e nevezetet, ott volt a színházhoz közel.

Rendes nappali vendégei a színészek voltak, kik egy egy pohár sör mellett itt tanulgatták szerepeiket.

Koracs báró kifizette a bérkocsist s be ment a vendéglőbe. Vizsgaszemekkel tekintett körül s azután egy asztalhoz ült.

Az előtte hajlongó pinczérnek kiadta rendelését, hogy sört hozzon.

Az asztalnál egyik színész ült, mélyen elmerülve egyik napilap olvasásában.

Talán a tegnapi játék kritikáját olvashatta oly mélyen, hogy észre sem vette, mikor Koracs báró helyet foglalt az asztalnál.

Sörös pohara ki volt ürítve s úgy látszott hogy távozni készül.

— Megbocsásson, uram! — szólalt meg Koracs báró.

A színész teltekintett.

— Ugy látom, hogy uraságod a színházhoz tartozik.

— Igen, uram!

— Szabad kérdezniem: játszik-e operet tekben?

— Oh igen!... Egyébiránt én az első szerelmes vagyok.

— Derék!... derék! — tördelte kezeit Koracs báró. — En mindig nagy pártolója voltam a művészetnek.

A színész, ki előtt Koracs báró urias külseje imponált, csakhamar barátságos hangon kezdett beszélni.

Koracs báró hozatta a sört s a színész ki szauvedélyes kedvelője volt az italnak, nem késelt köszönetét kifejezni a derék műbarátnak.

— Ah, szót sem érdemel!... En magam is néha áldozom a muzsáknak, sőt egy operettem elő lett adva a berlini színházban.

— Kiváló szerencsémnek tartom, hogy egy ily nagy tehetséggel megismerkedhettem! — rebegte a színész alig forgó nyelvvel.

— Ugy ám!... Különösen nagy kedvelője vagyok a kupléknak. Tudja, uram, egy jól alkalmazott kuplé, még a gyenge darabot is megmenti a bukástól.

— Ez igaz!... Többször tapasztaltam már!

— És nekem most is egy kérésem lenne önhez. — Szeretném, ha megalkudnánk reá!

— Mire, kérem? — csodálkozott a színész.

— Készítettem egy ügyesen alkalmazható kuplét. Szeretném, ha ezt ön a ma esti operettében eldalolná.

— Az bajos dolog, uram!

— Miért lenne bajos?

— Mert az ilyent ritkán s csak mint rögtönzést lehetne megcselekedni.

— Hát hiszen én épen azt akarom, hogy rögtönzés legyen. Nem szoktam sokat tartani ilynemű szerzeményeimre.

— Nála van a kuplé uraságodnál?

— Nálam, s ha ön óhajtja, megmutathatom. Ha ön hajlandó lesz a ma esti operettében eldalolni, száz forintot kap tőlem.

— Száz forintot!?... bámult a színész. — De uram, nem értem!...

Folyt. köv.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonal	9.43 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40 este
P.-Ladány	3.37 *	Tv. sz. sz.	5.34 délután
Debreczen—M.-Sziget			
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08 délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonal	9.48 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03 éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50 este
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03 este
Szerencs	6.58 este	"	10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.31 délután	"	6.18 délután
Debreczen—Tisza-Lök			
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17 délelőtt
H.-Nánás	4.06 délután	"	7.29 este
H.-Nánás	11.20 déli	"	1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indulás	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08 reggel
P.-Ladány	5.08 reggel	Személyvonal	4.00 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50 reggel
M.-Sziget—Debreczen			
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42 reggel
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonal	3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonal	2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35 délelőtt
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonal	3.39 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10 délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.13 délután	"	1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen			
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35 délelőtt

Könyv- és könyomdai
munkák
a legjutányosabb árakon
felvállaltatnak.

Sz.-Fehérvár 1879-ben
ezüstéremre

Kitüntetve: London
1871-ben díszoklevél.

Szegeden 1876-ban
érdeméremmel.

KUTASI IMRE

kő- és könyvnyomdája

Debreczen, Piacz-utca, Gáll Ferencz ház 79. sz.

Ajánlja magát mindenféle

könyv- és könyomdai munkák

gyors és pontos elkészítésére. Elvállal: tankönyveket, hirlapokat, folyóiratokat és rovatozott
iveket, ét-, bor- és árlapokat, diszműveket, arany, ezüst és színnyomatban; díszes egybekelési
és látogató jegyeket. Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül,
a legjutányosabb árban eszközöltetnek. — A papir gyári árban számítatik.

Hirdetéseket

a kiadásomban naponként
megjelenő „DEBRECZENI
HIRLAP”-ban legolcsóbban
számítva közé teszek.

Kutasi Imre,
könyv- és könyomdatulajdonos.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imrénél.

XI. é

DE

Magyar évre
1874 évre
Magyar évre
Magyar évre

K

Vak a
tünkben é
sebb gyök
fogás, mel
ha nem is
séggel ne
konzervati
tized előtt
most vissz
szert, mel

A ko
sáról ne k
lődés. Nem
tömegeket

Ne hi
vizmus ső
türelmetlen
középkort

Magyarors
nem is cs
vativ irány

jelentősége
közjogi ko
maradi tá

sem tudta
magyarnak
rium, avag
jelentősége
szerep be

M

C

N

M

E

A

A

F

F

F

(Kép

A neg
jutott vala
iam a pén
állérest.

Vissza
— Na

kor szomj
De mindeg